

23^ο Ετήσιο Σεμινάριο Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης Νοσοκομείου «Ο Ευαγγελισμός»

**Χρόνια λοίμωξη με τον ιό της ηπατίτιδας C: Τρέχουσα
εμπειρία και μέλλον**

Φυσική Ιστορία και Διάγνωση

Ιωάννης Βλαχογιαννάκος

Αναπληρωτής Καθηγητής Γαστρεντερολογίας

Ιατρική Σχολή Ε.Κ.Π.Α., Γ.Ν.Α. «ΛΑΪΚΟ»

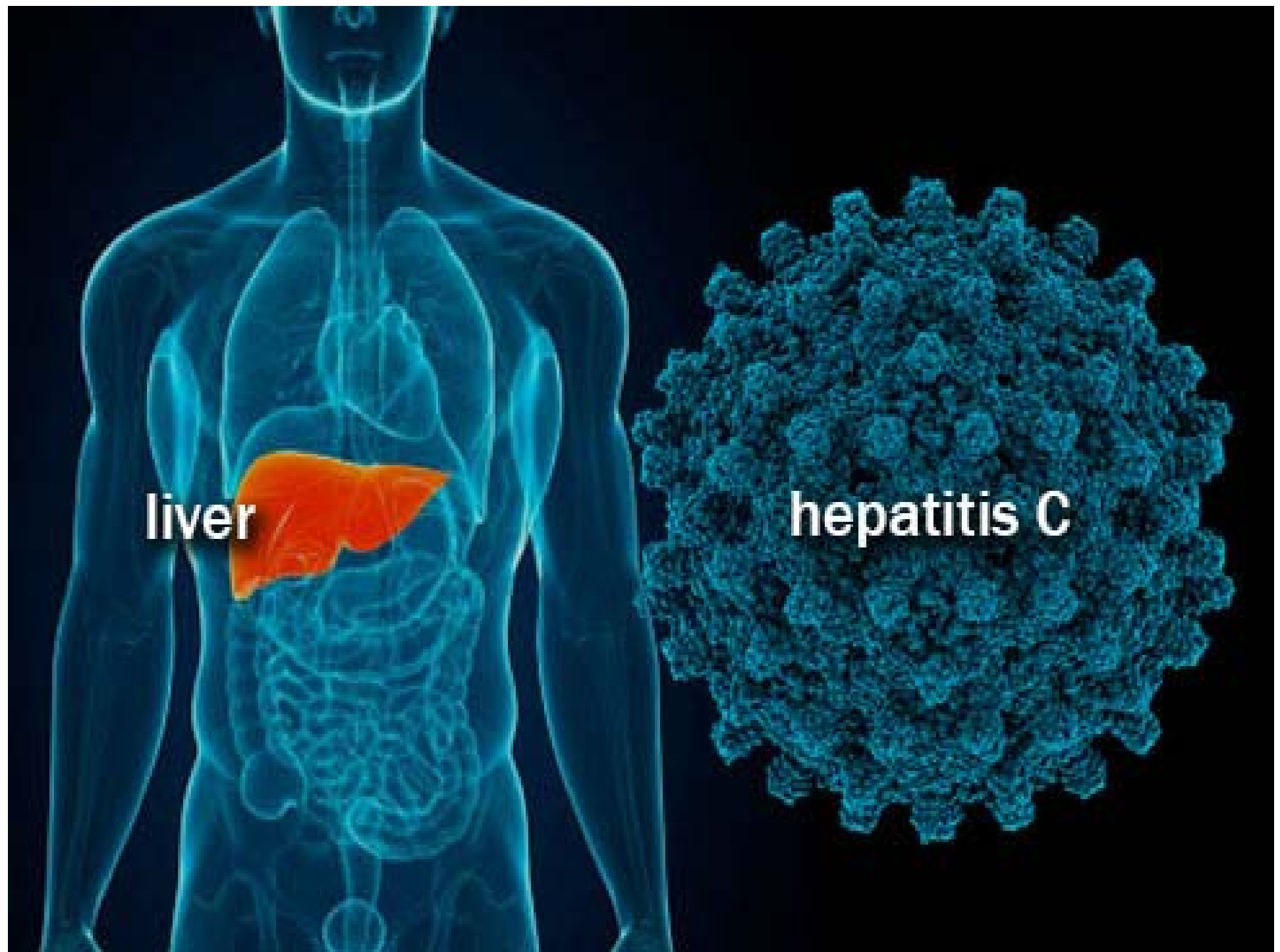
Δήλωση σύγκρουσης συμφερόντων

Συμμετοχή σε δορυφορικά συμπόσια και
advisory boards

(Abbvie, BMS, Janssen, Gilead, MSD, Roche)

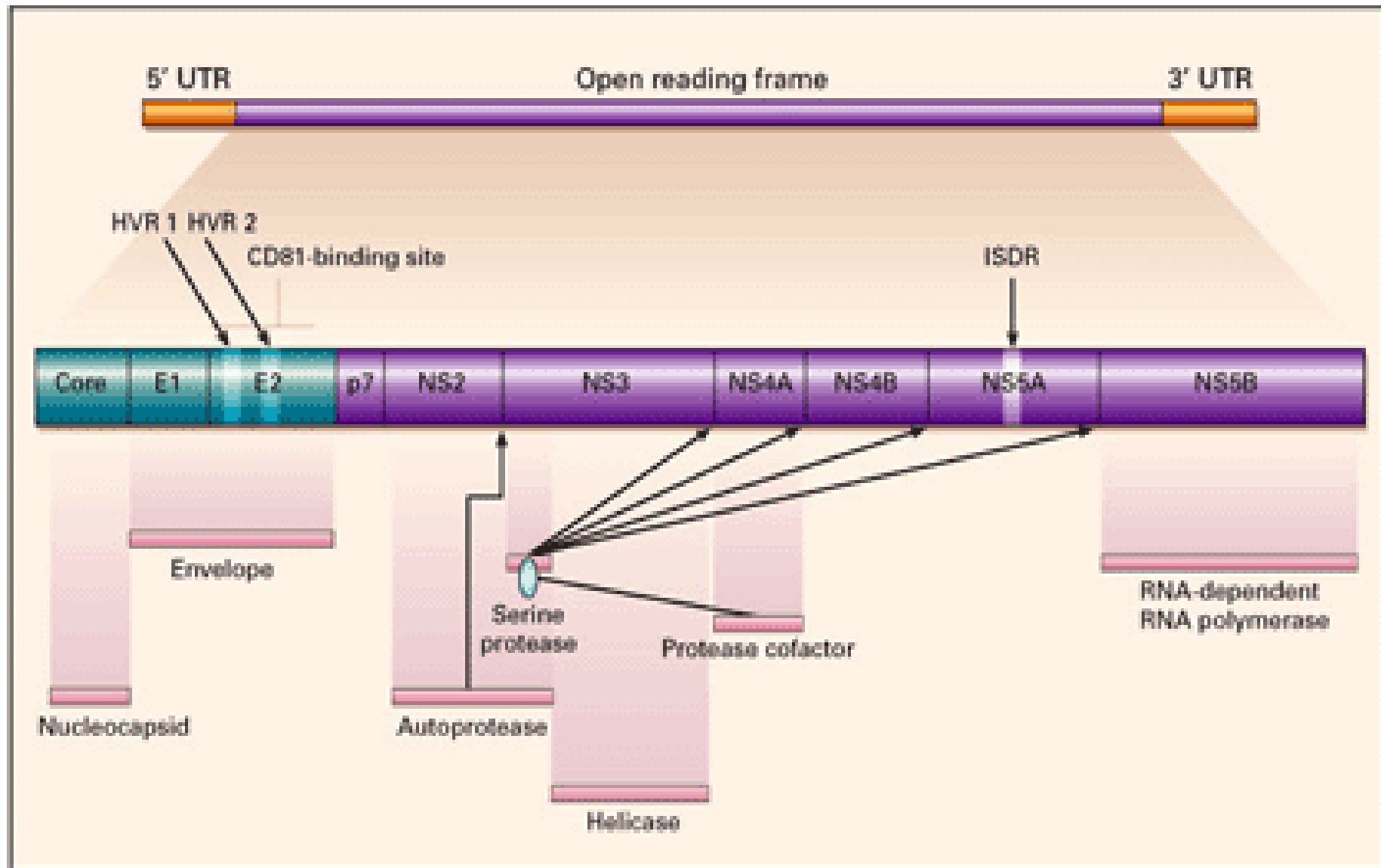
The Liver story

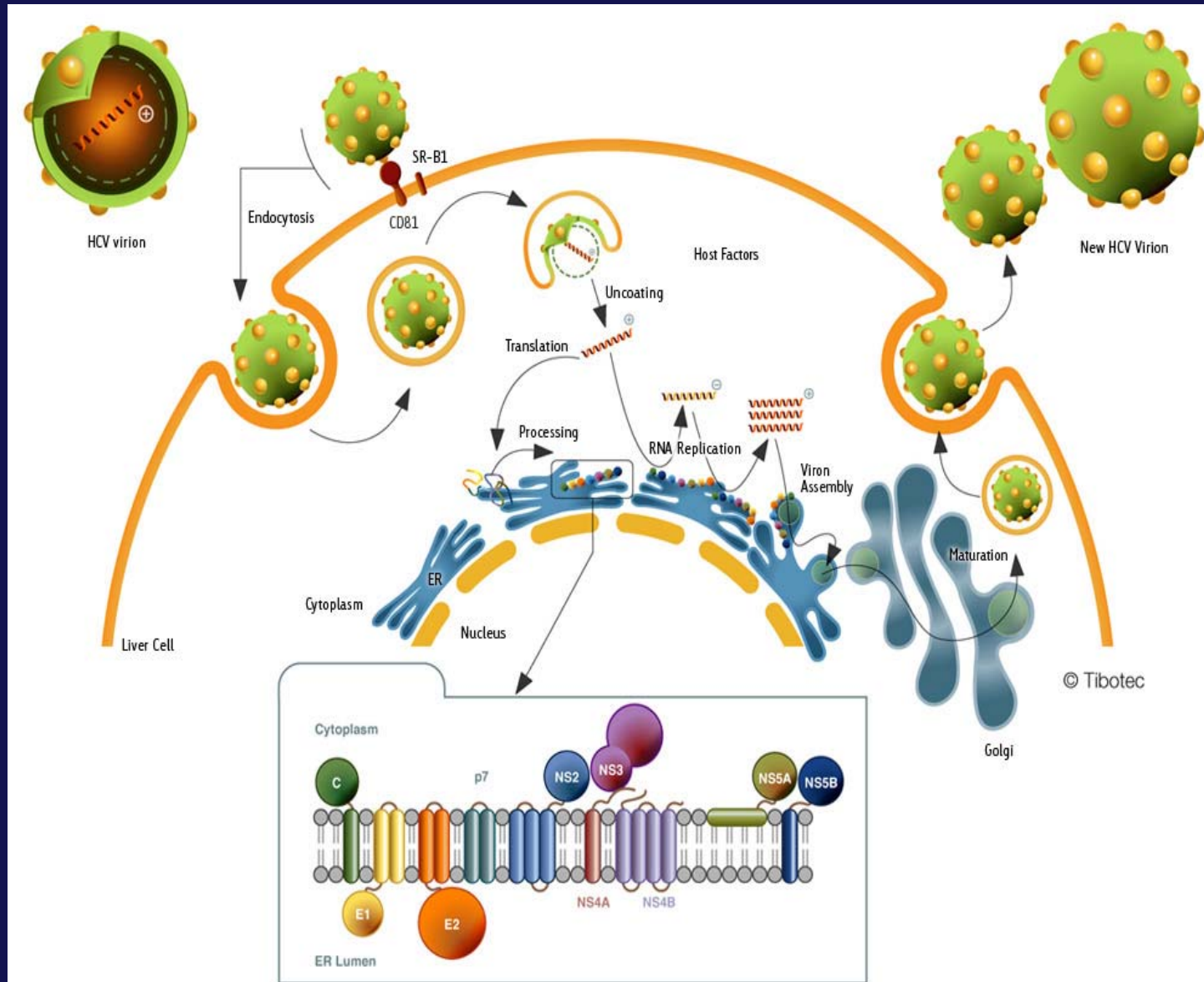
liver

hepatitis C

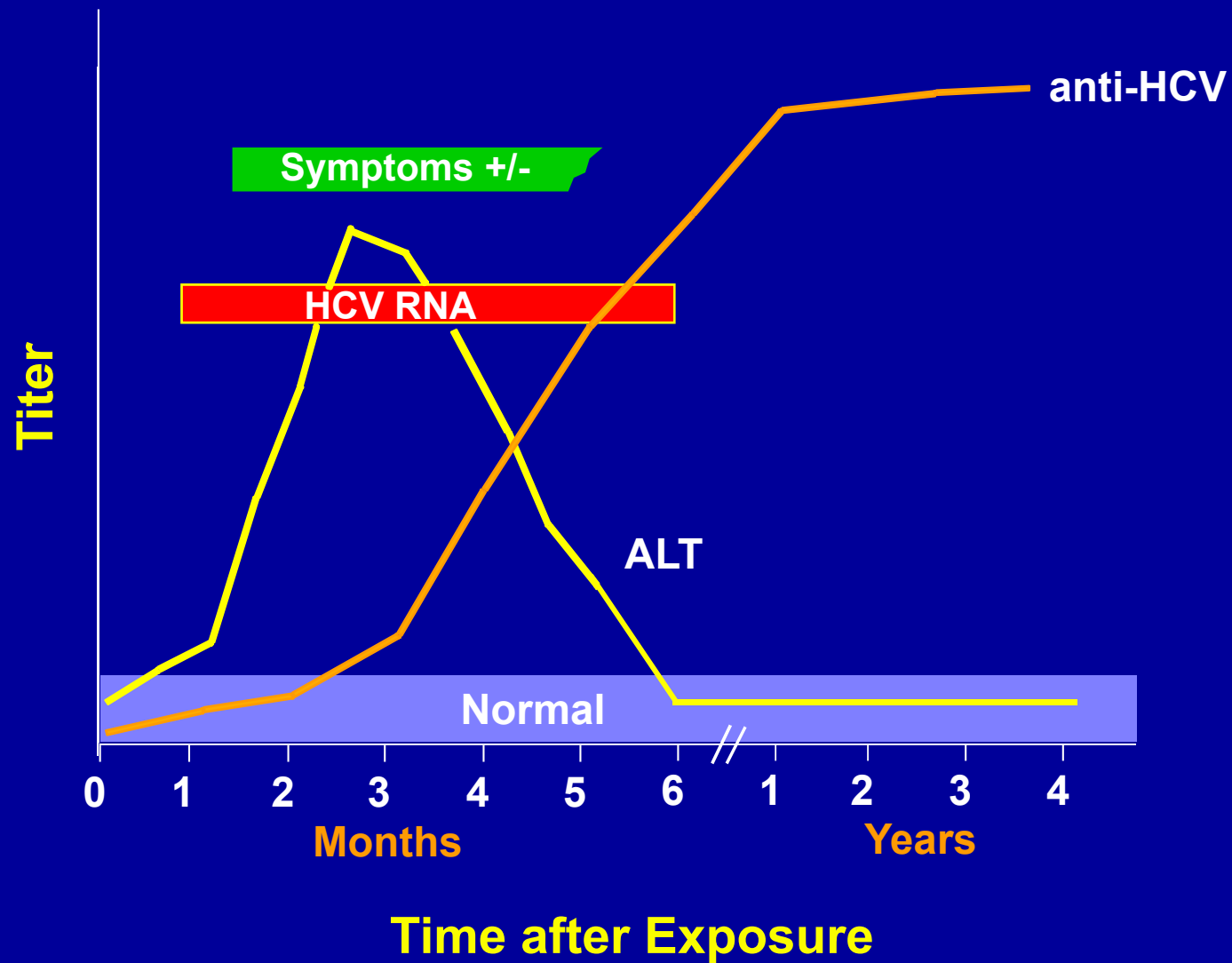
Ο ΙΟΣ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ C

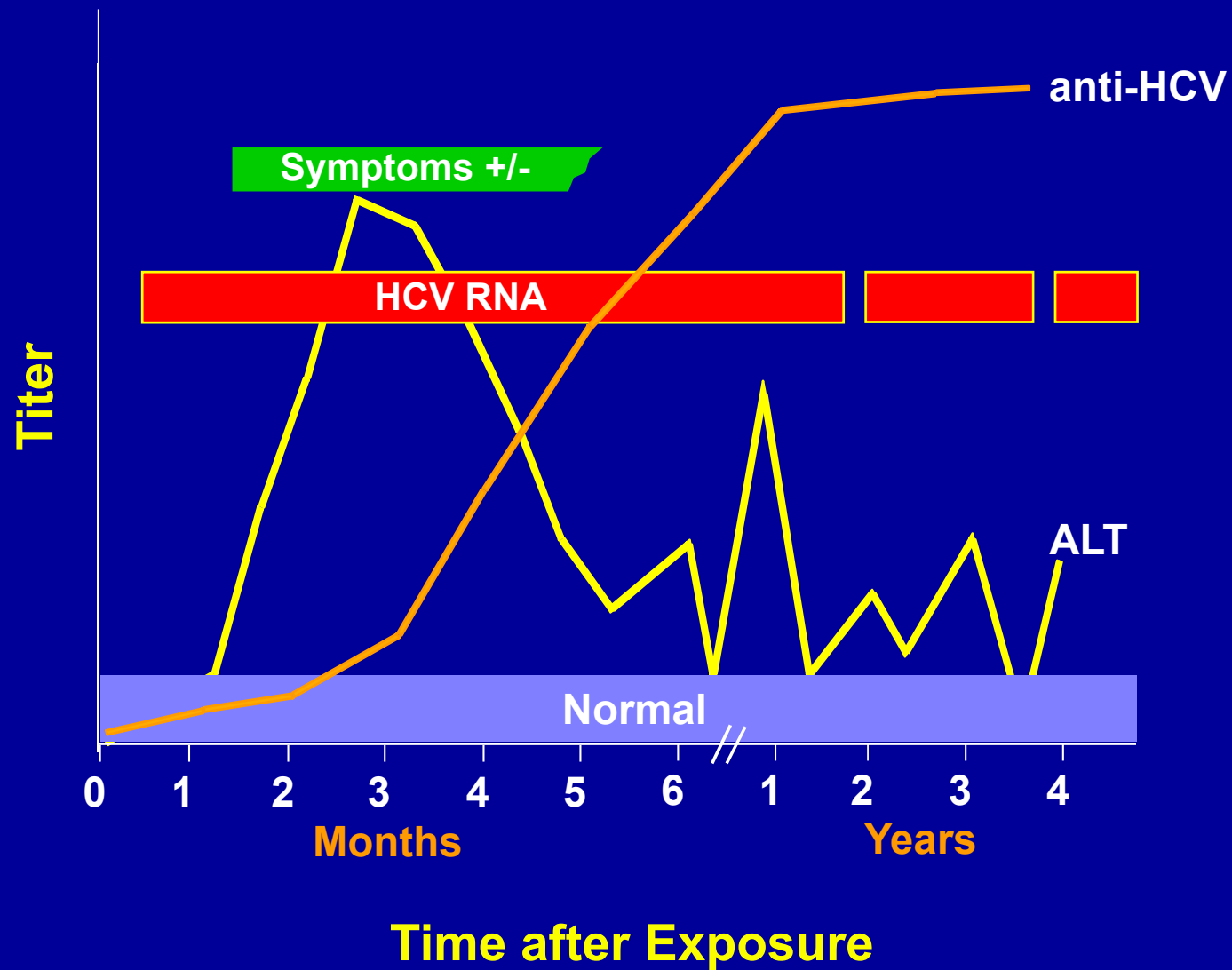
The HCV Life Cycle

Οξεία ηπατίτιδα C με αυτόματη ίαση

Οξεία ηπατίτιδα C με μετάπτωση σε χρονιότητα

Τρόποι μετάδοσης ΗCV

Μετάγγιση
αίματος

Ενδοφλέβια και ενδορρινική
χρήση ναρκωτικών ουσιών

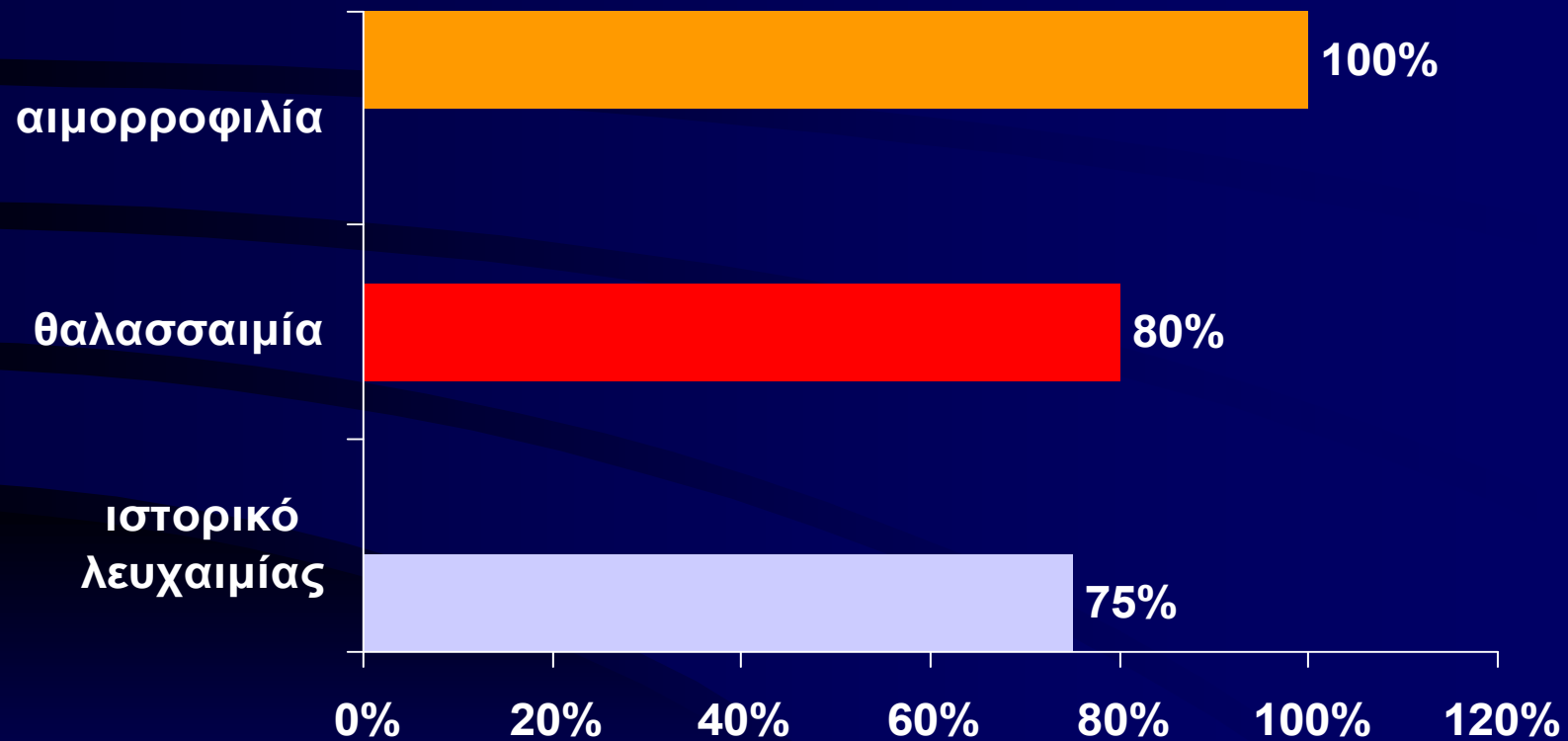

Ενδοοικογενειακή επαφή μέσω κοινής
χρήσης προσωπικών αντικειμένων

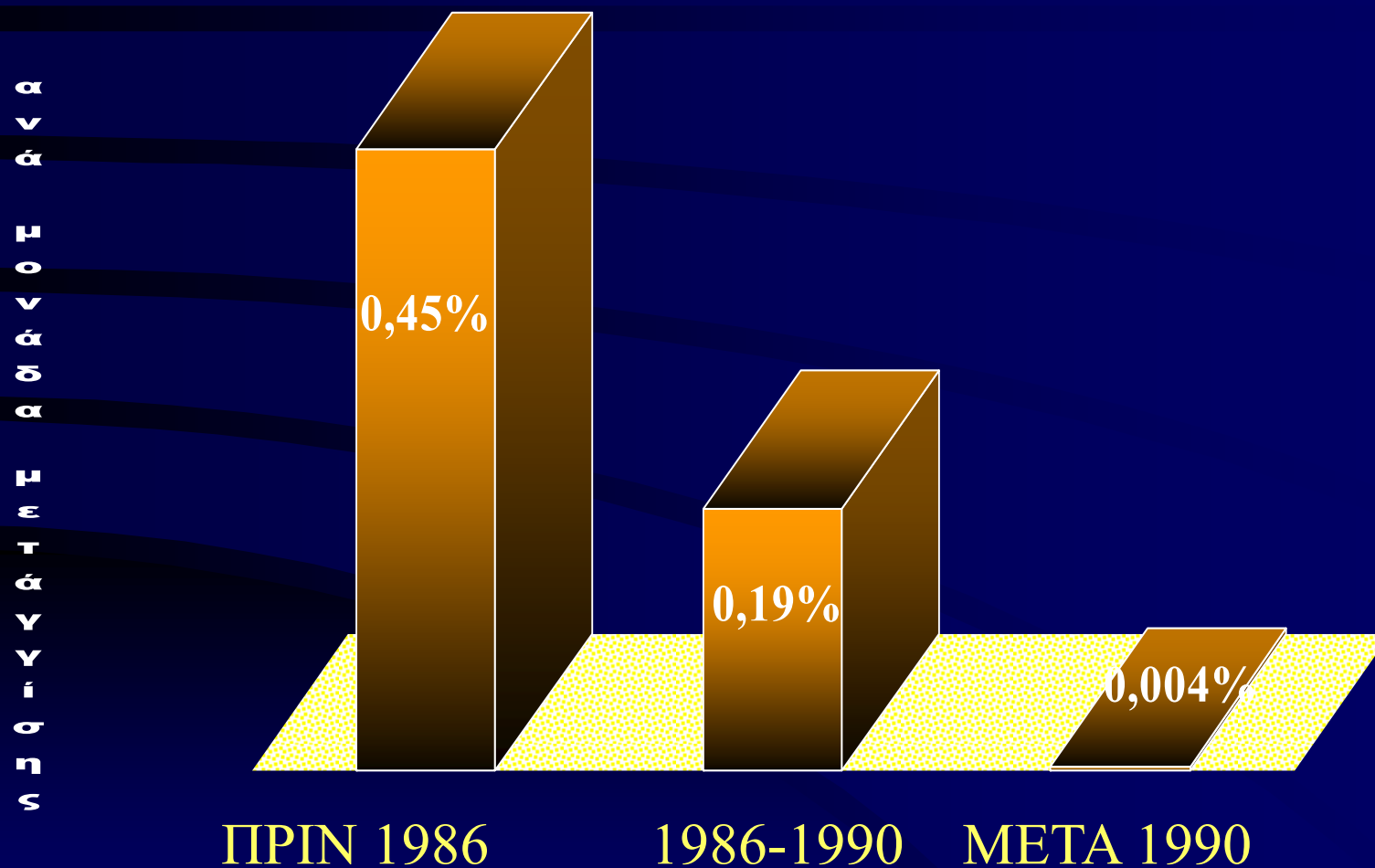
Τατουάζ &
Τρυπήματα

Συχνότητα HCV σε πολυμεταγγιζόμενους

Alter, 1997

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΗCV ΛΟΙΜΩΞΗΣ ΜΕΤΑ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ

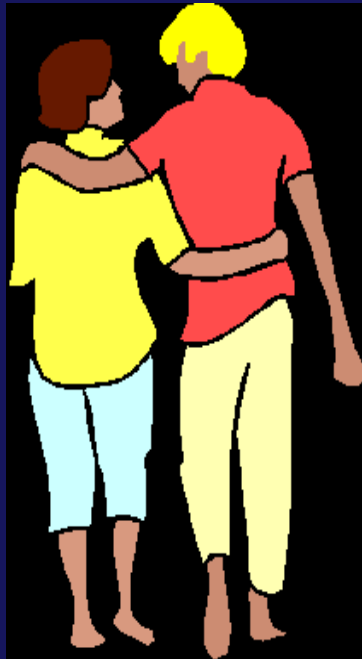

Schreiber, 1996

Τρόποι μεταδόσης HCV

Κάθετη μετάδοση
μητέρα → παιδί

Πιθανότητα μετάδοσης: 3% - 6%

Σεξουαλική μετάδοση

... σπάνια

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΜΕΤΑΔΟΣΗ

- ✓ Δύσκολη η μετάδοση
- ✓ Όχι ειδική σύσταση ή οδηγία προφύλαξης
- ✓ Οι ερωτικοί σύντροφοι πρέπει να ελέγχονται
- ✓ Αυξημένος κίνδυνος σε MSM

Τρόποι μεταδόσης ΗCV

Σίελος = 0

Θηλασμός = 0

Άλλα θέματα μετάδοσης HCV

- Ο HCV δεν μεταδίδεται με φιλιά, αγκαλιές, φτάρνισμα, βήχα, τρόφιμα ή ποτά ή χρήση οικιακών σκευών.
- Μην αποκλείετε άτομα από εργασία, σχολείο, κοινωνικές εκδηλώσεις, λόγω μόλυνσης με HCV

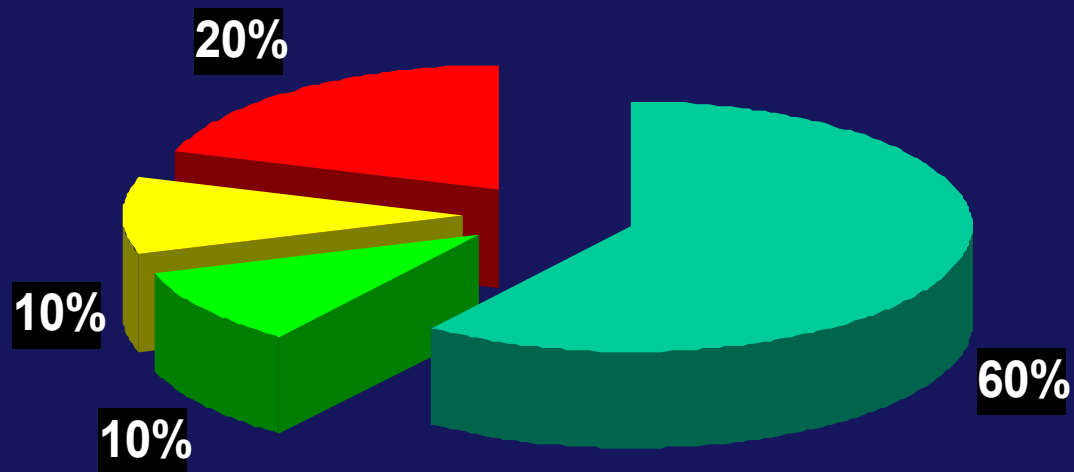
Κίνδυνος μετάδοσης μετά από ατύχημα με μολυσμένη βελόνα

- 55 Νοσοκομεία
- 4.403 περιπτώσεις
- 0,3% - 1%
- Βαθύς νυγμός

De Carli, 2003

Παράγοντες Κινδύνου

- Χρήση Ενδοφλεβίων Ναρκωτικών
- Αγνωστη
- Οικογενειακή/Επαγγελματική μετάδοση/μέσω μετάγγισης αίματος
- Σεξουαλική (πολλαπλοί ερωτικοί σύντροφοι)

Υποκλινική
70%

Συμπτωματική
20%

Ικτερική
10%

Κεραυνοβόλος
< 1%

Οξεία ηπατίτιδα C

75-80%

20-25%

Χρόνια HCV λοίμωξη
HCV-RNA (+)

Αυτοπεριοριζόμενη λοίμωξη
HCV-RNA (-)

60-90%

10-40%

Αυξημένες τιμές ALT, AST

Φυσιολογικές τιμές ALT, AST

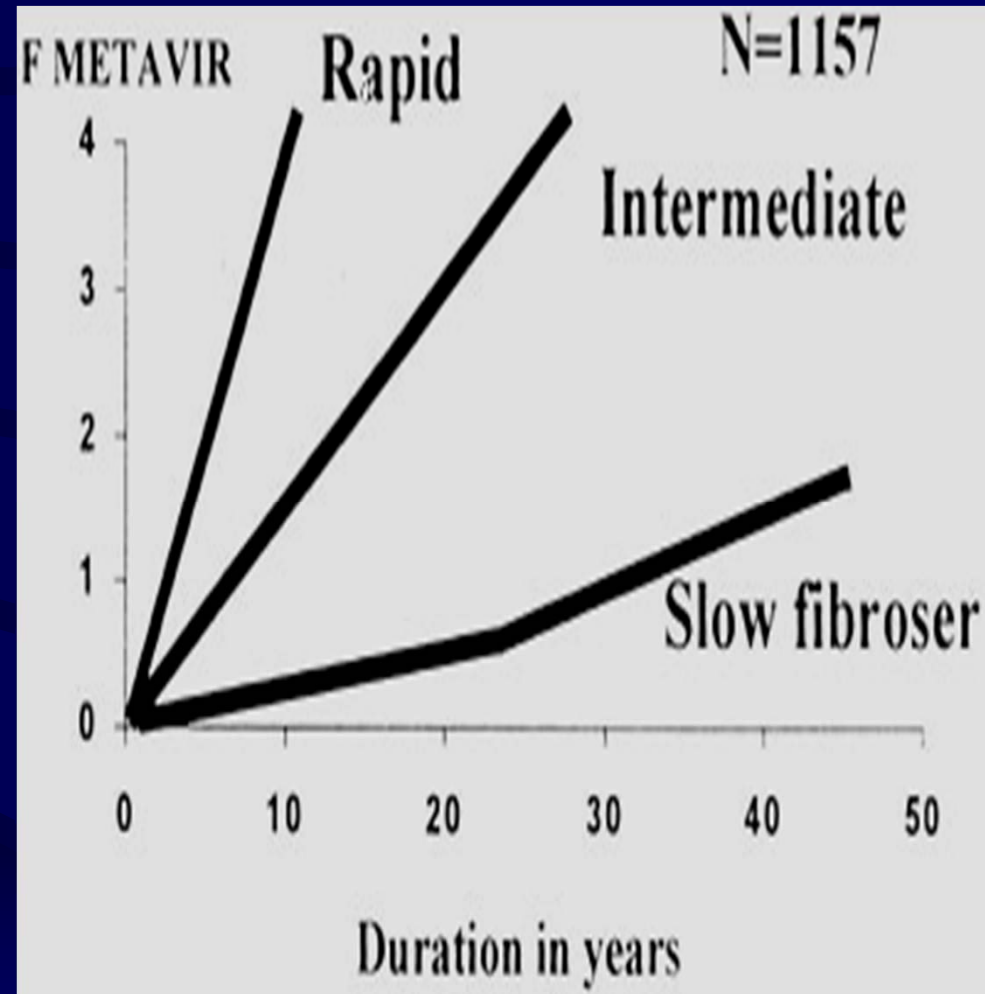
ΚΙΡΡΩΣΗ

20% των ασθενών

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΙΝΩΣΗΣ

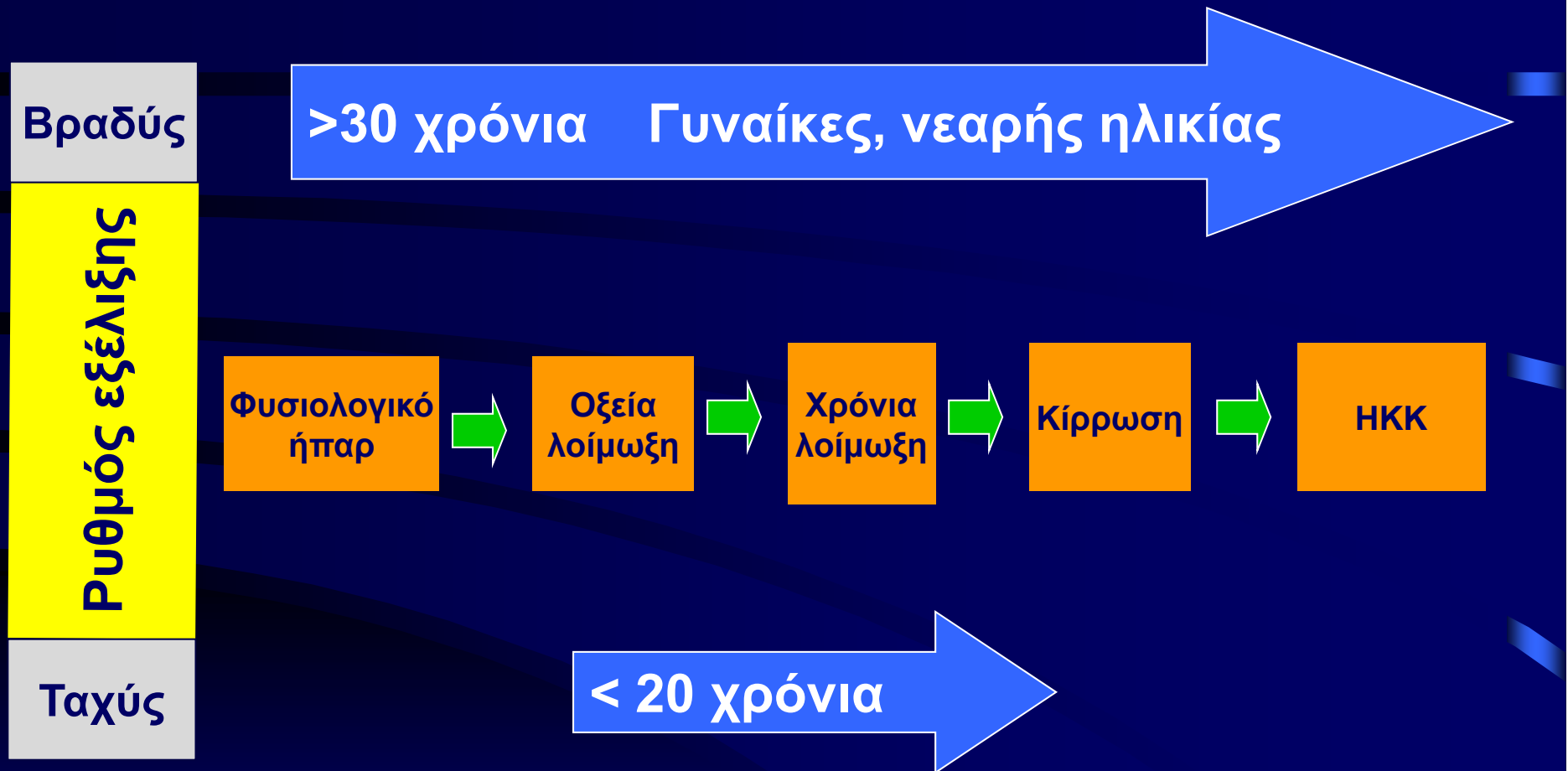
ΠΡΟΓΝΩΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Άνδρες
- Ηλικία προσβολής:
> 40 έτη
- Αλκοόλ > 50gr/d
- Συλλοίμωξη HIV, HBV

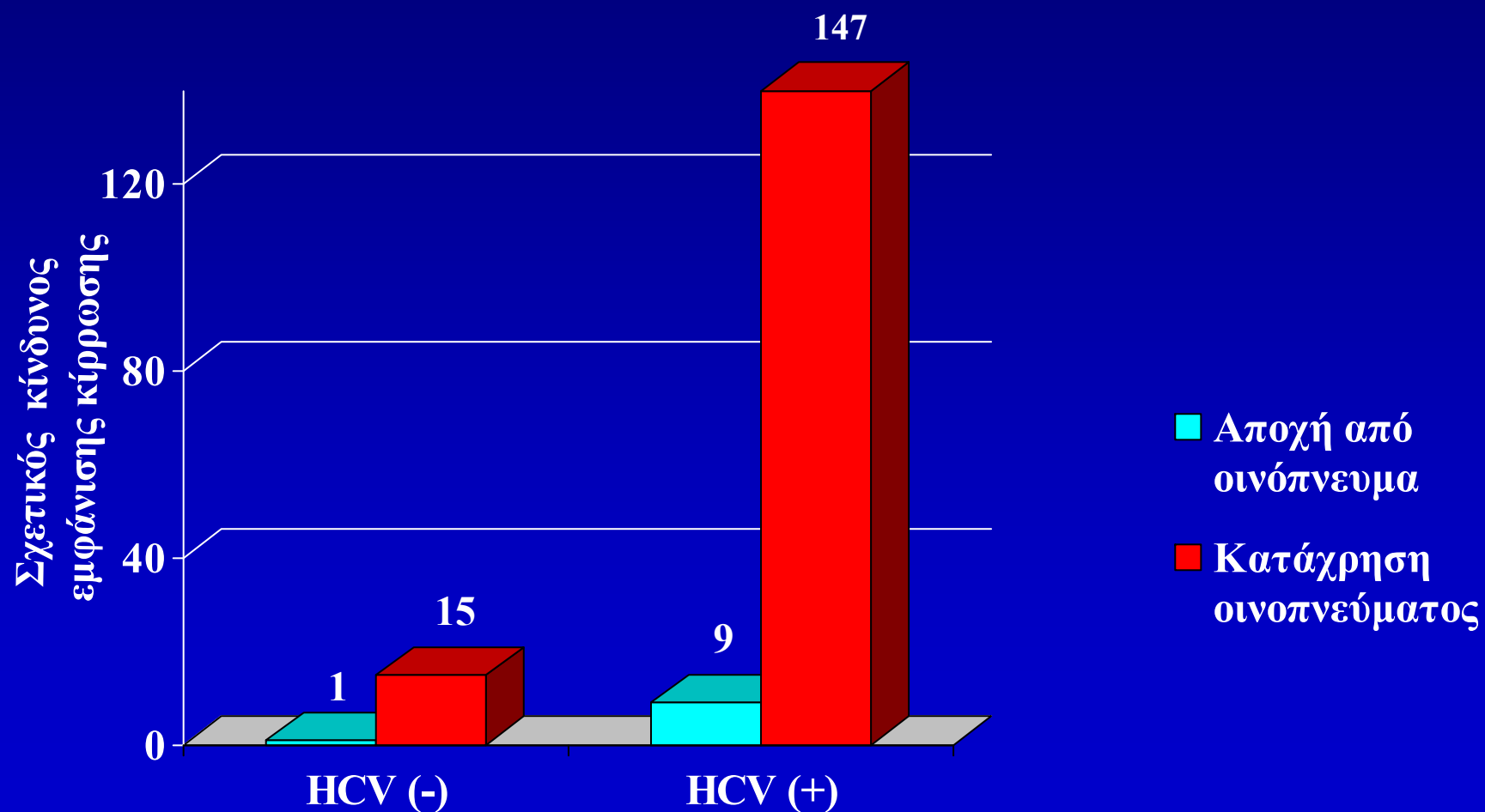
Poynard et al, 1997

Παράγοντες που επηρεάζουν την εξέλιξη της ηπατικής βλάβης

Άνδρες, Κατάχρηση αλκοόλ, συλλοίμωξη HIV/ΗΒV, ΣΔ

Ο ρόλος του οινοπνεύματος στην πρόκληση ηπατικής βλάβης σε ασθενείς με HCV λοίμωξη

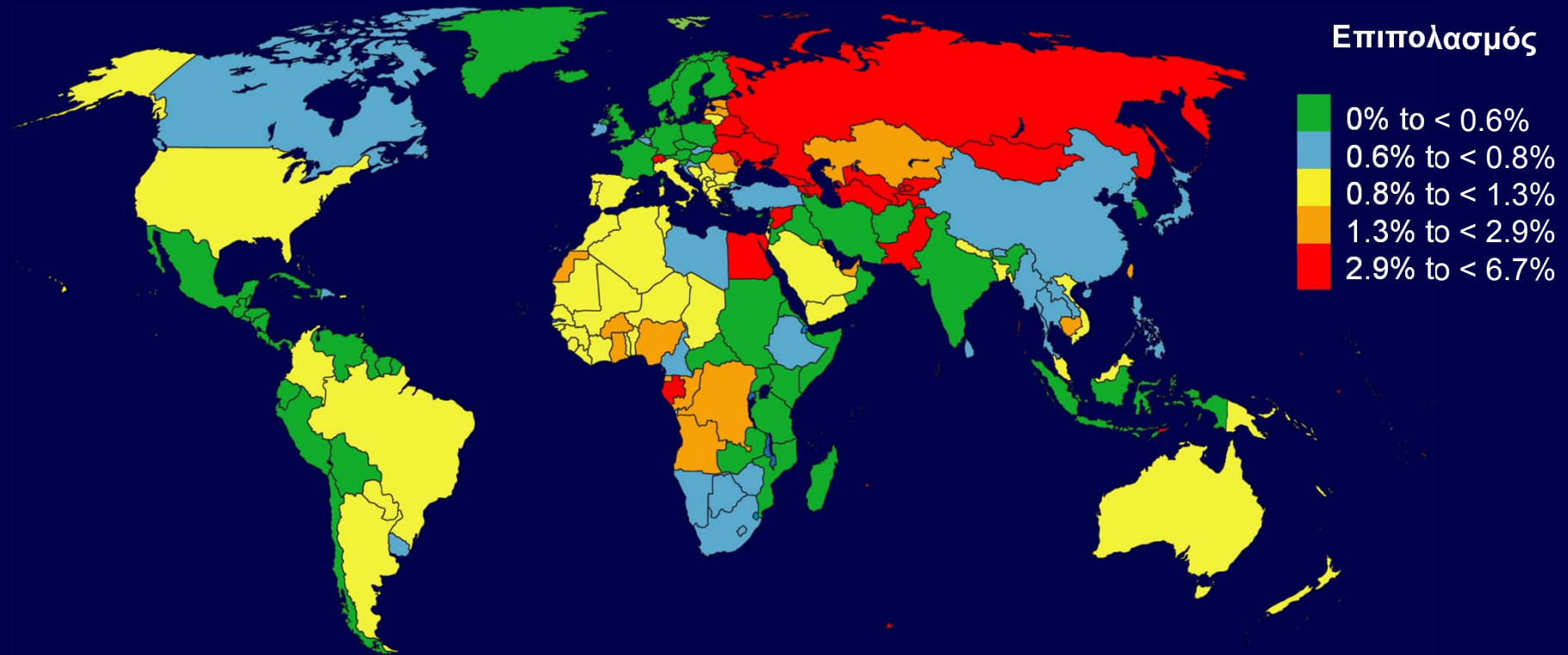
Corrao & Arico, 1998

Πόσο με αφορά;

**100 εκ άτομα εκτιμάται ότι έχουν προσβληθεί
από τον ιό της ηπατίτιδας C παγκοσμίως**

3-4 εκ. νέα κρούσματα/έτος παγκοσμίως

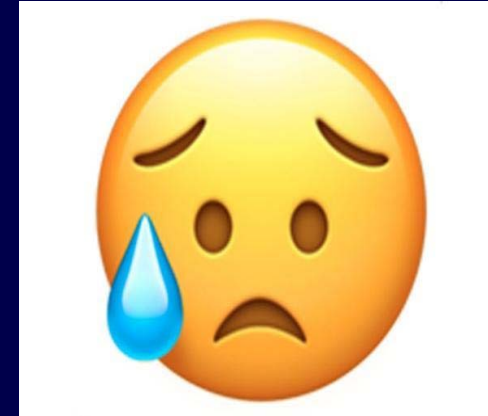

Η χρόνια ηπατίτιδα C είναι χρόνια εξελικτική νόσος

- 20% των ασθενών αναπτύσσουν κίρρωση
- 1-5% ανά έτος αναπτύσσουν ΗΚΚ
- 3-6% ανά έτος παρουσιάζουν ρήξη της αντιρρόπησης
- 15-20% των ασθενών με ρήξη της αντιρρόπησης πεθαίνουν εντός έτους
- Η χρόνια ηπατίτιδα C αποτελεί το πρώτο αίτιο μεταμόσχευσης ήπατος

Δεν υπάρχει εμβόλιο
που να προφυλάσσει από
τον Ιό της Ηπατίτιδας C

Υπάρχει θεραπεία

Κίνδυνος μετάδοσης της ηπατίτιδας C

Μονογαμικά
ζευγάρια:
Ελάχιστος
κίνδυνος

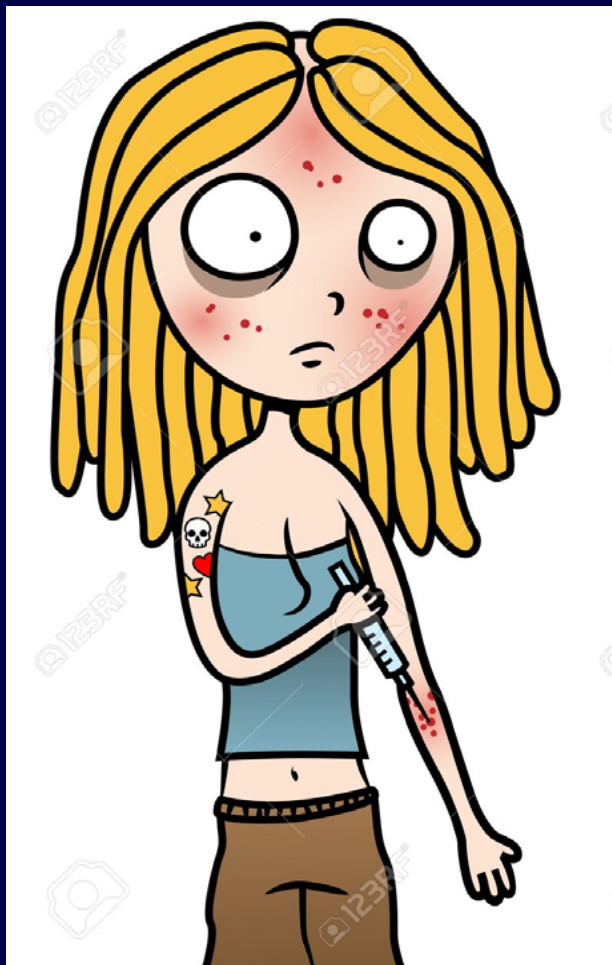
Περιγεννητική
μετάδοση:
Μικρός κίνδυνος

Ομοφυλόφιλοι
HIV(+):
Αυξημένος
κίνδυνος

Χρήστες i.v.
ουσιών: Υψηλός
κίνδυνος

Ανταποκρίνονται πολύ
καλά στη θεραπεία.

Μήπως πρόκειται για ειδικό πληθυσμό;

Μήπως πρόκειται για ειδικό πληθυσμό;

Εργαστηριακή διάγνωση HCV λοίμωξης

❖ Αντισώματα

ELISA

RIBA

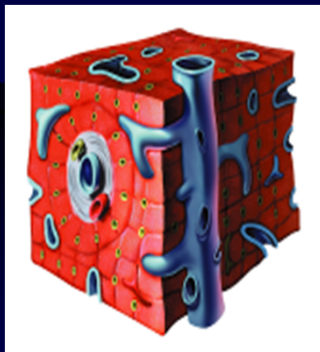
❖ Ανίχνευση HCV RNA

RT-PCR - ποσοτικός προσδιορισμός

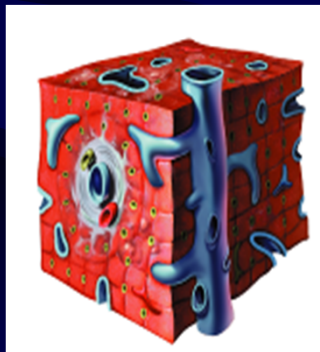
❖ Έλεγχος γονοτύπου (1-6)

Βιοψία ήπατος

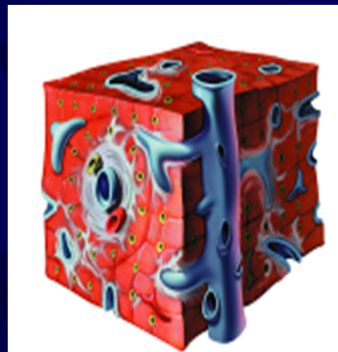
- ❖ Επιβεβαίωση χρόνιας Ηπατίτιδας C
- ❖ Αποκλεισμός άλλων αιτιών / συνυπάρχουσας ηπατικής νόσου
- ❖ Εκτίμηση της βαρύτητας της νέκρωσης-φλεγμονής και του σταδίου της ίνωσης

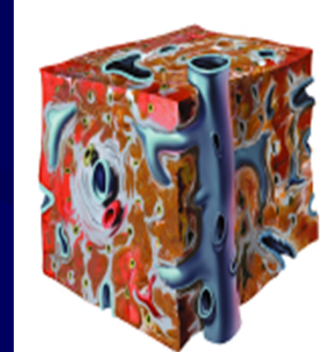
F0

F1

F2

F3

F4

ΕΛΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ

94% διαγνωστική ακρίβεια

Αποφυγή μετάδοσης της Ηπατίτιδας C σε τρίτους

- Ποτέ **μη μοιράζεστε** με οποιονδήποτε άλλο βελόνες ή προσωπικά αντικείμενα που μπορεί να περιέχουν έστω μια μικρή (μη ορατή) ποσότητα αίματος όπως:
 - **Σύριγγες** και γενικότερα σύνεργα χρήσης
 - **Ψαλίδια**
 - **Οδοντόβουρτσες**
 - **Ξυραφάκια**
 - Και κάθε άλλο αντικείμενο που θεωρούμε ότι μπορεί να έχει έρθει σε επαφή με αίμα

Περίπτωση 1

Ένας νέος ο Πέτρος.. (45 χρόνων)

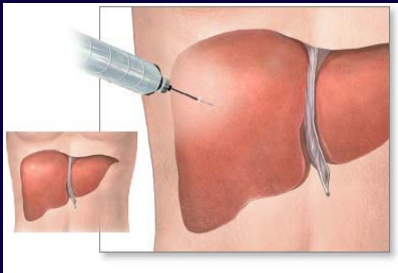
- **Χαρακτηριστικά**

- Πρώην οδηγός
- Πίνει 1-2 μπύρες καθημερινά
- Καπνιστής (50 πακέτα/έτη)
- Αναφέρει χρήση ουσιών στο παρελθόν (έχει διακόψει)
- anti-HCV: (+)

- Γιατρέ μου βρήκαν ηπατίτιδα
- Είμαι άρρωστος;
- Έχω καλές τρανσαμίνες και υπέροχο....

Απαραίτητα δεδομένα για τη λήψη θεραπευτικής απόφασης

- HCV RNA
- Γονότυπος (1-6)
- Πρωτοθεραπευόμενος ή με ιστορικό προηγούμενης θεραπείας
 - Ιντερφερόνη και ριμπαβιρίνη ?
 - Νεώτερα αντι-ΗΚΑ ?
- Στάδιο ίνωσης

- Επί κίρρωσας, μη αντιρροπούμενη?

Child Pugh B ή C ?

**Προμεταμοσχευτικός
έλεγχος?**

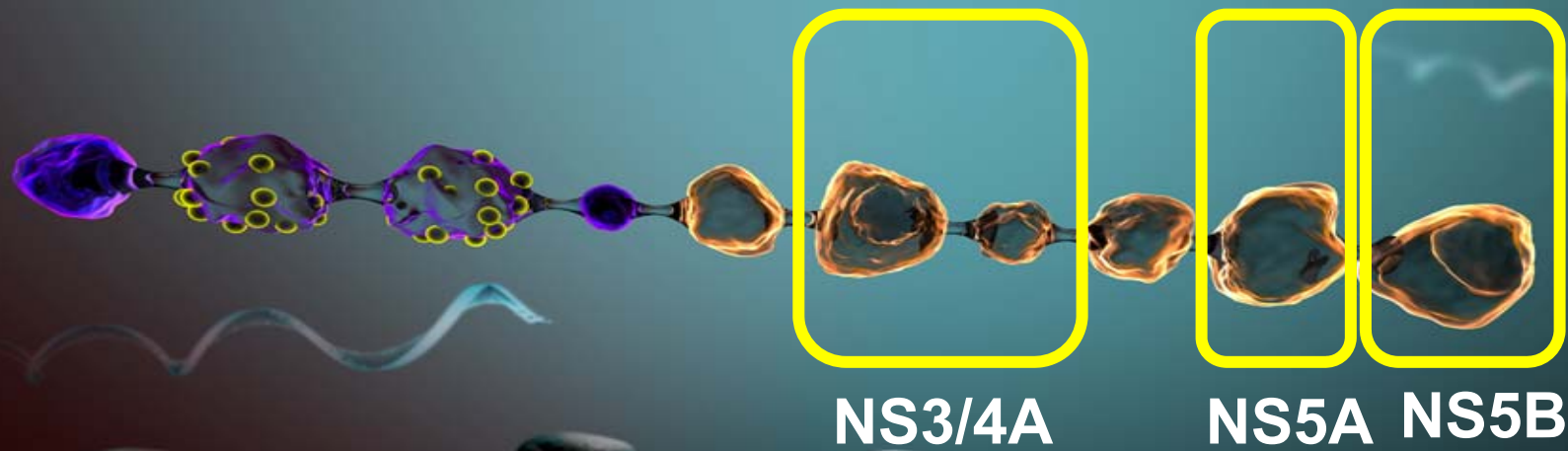
Ζητήματα που πρέπει επιπλέον να εκτιμηθούν

- HCV / HIV συλλοίμωξη
- HAV, HBV status (Εμβολιασμός)
- Νεφρική νόσος
- Συμπαρομαρτούντα νοσήματα: Καρδιακή νόσος, NAFLD
- Αλκοόλ
- Εγκυμοσύνη

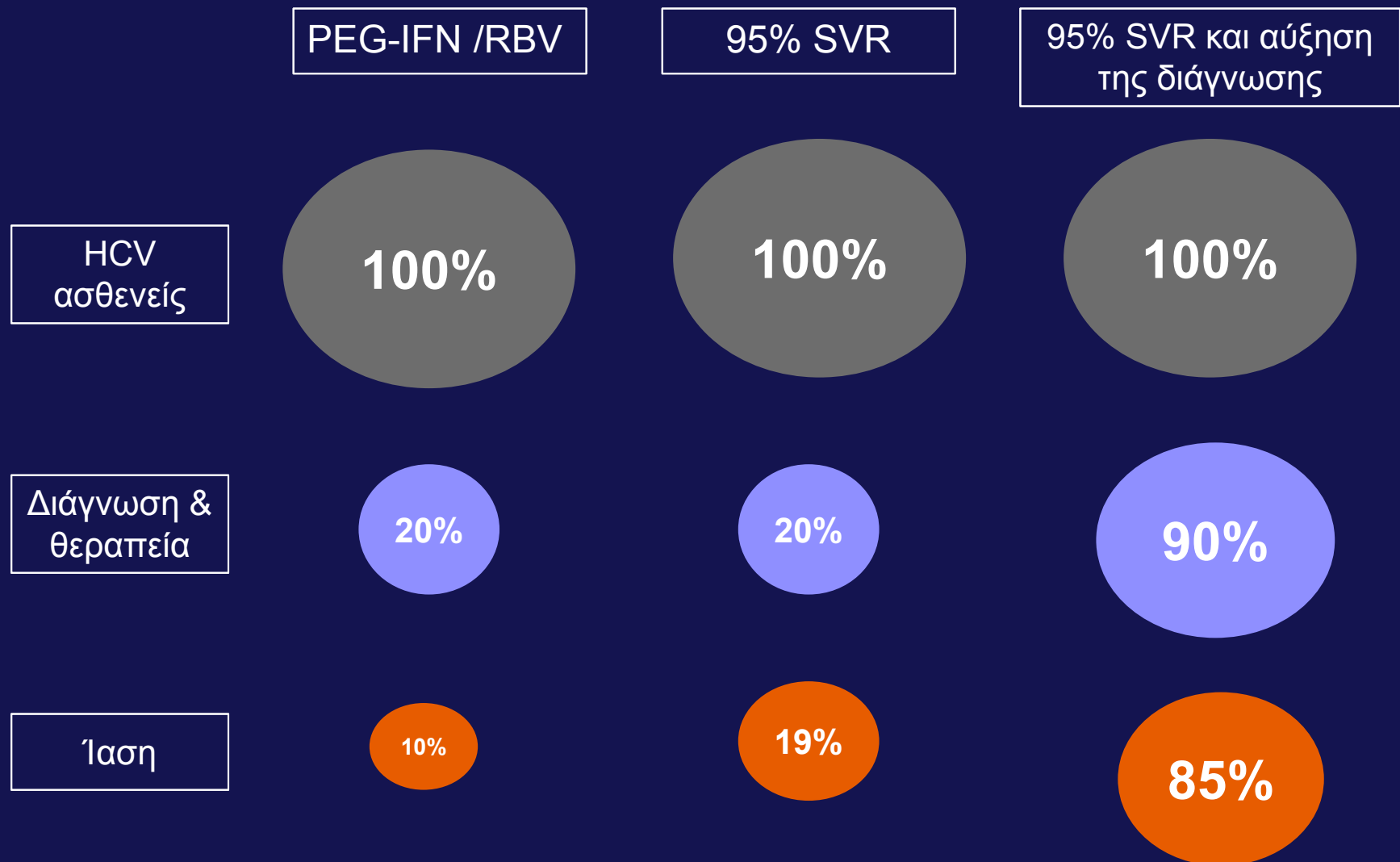
Στόχος της θεραπείας

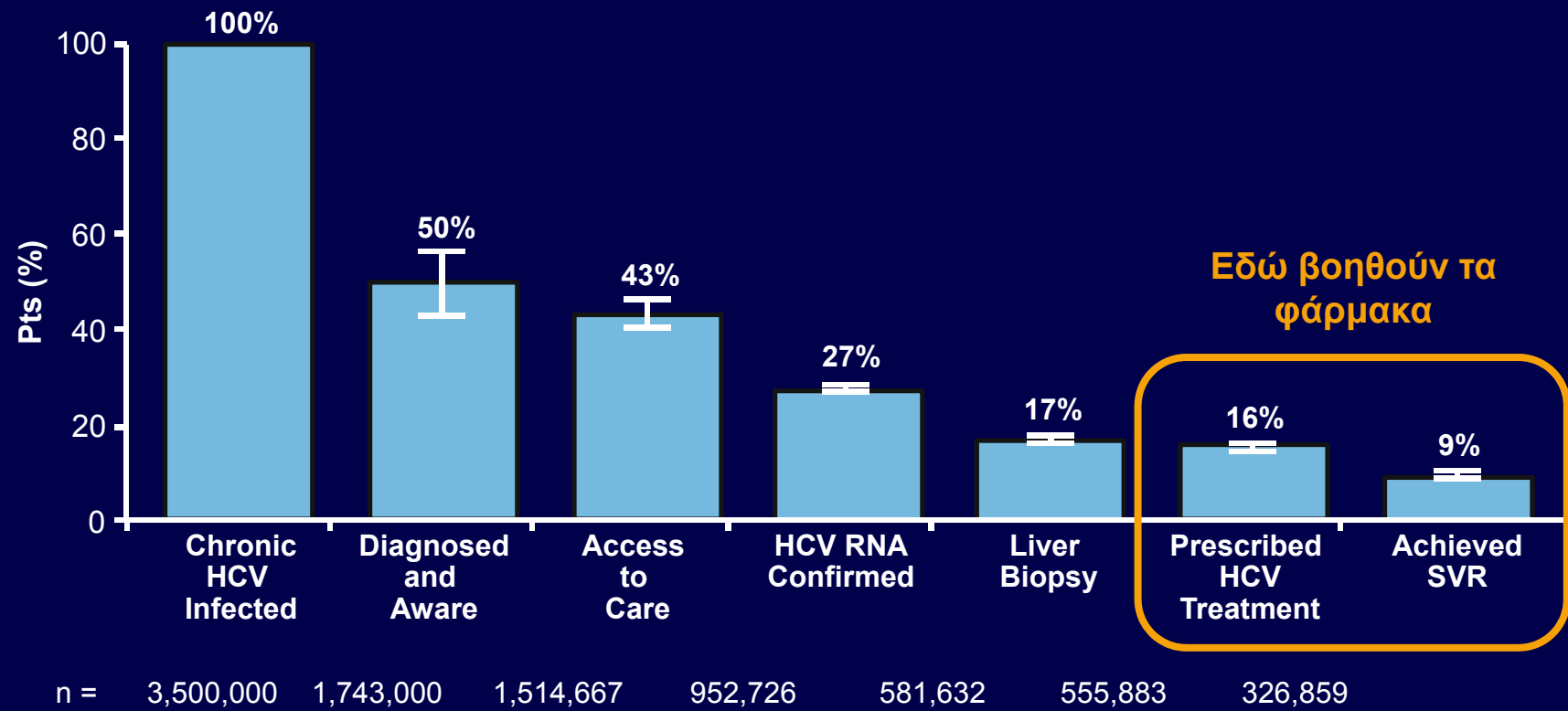
Θεραπευτικοί στόχοι

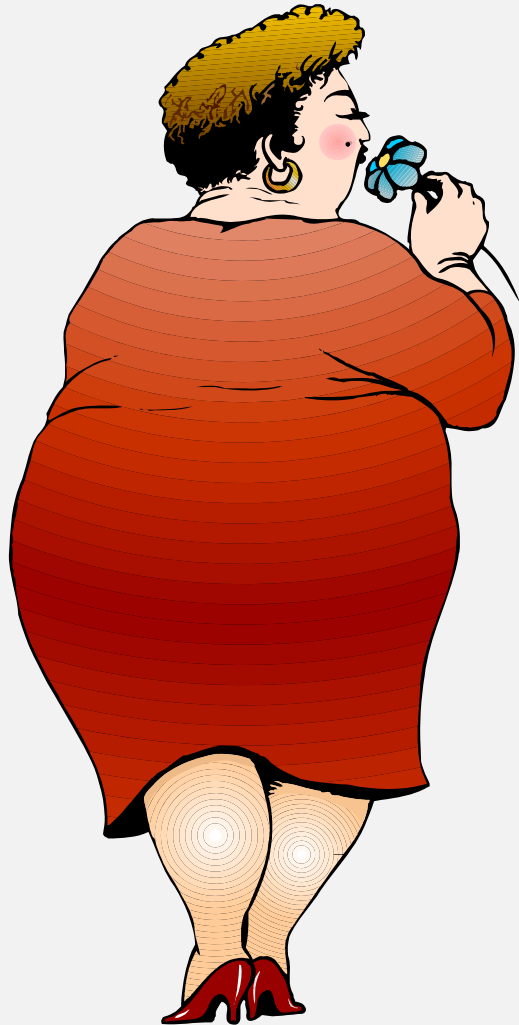
HCV στις ΗΠΑ: Θεραπευτικό χάσμα

Περίπτωση 2

Η κυρία Σούλα..

(55 χρόνων)

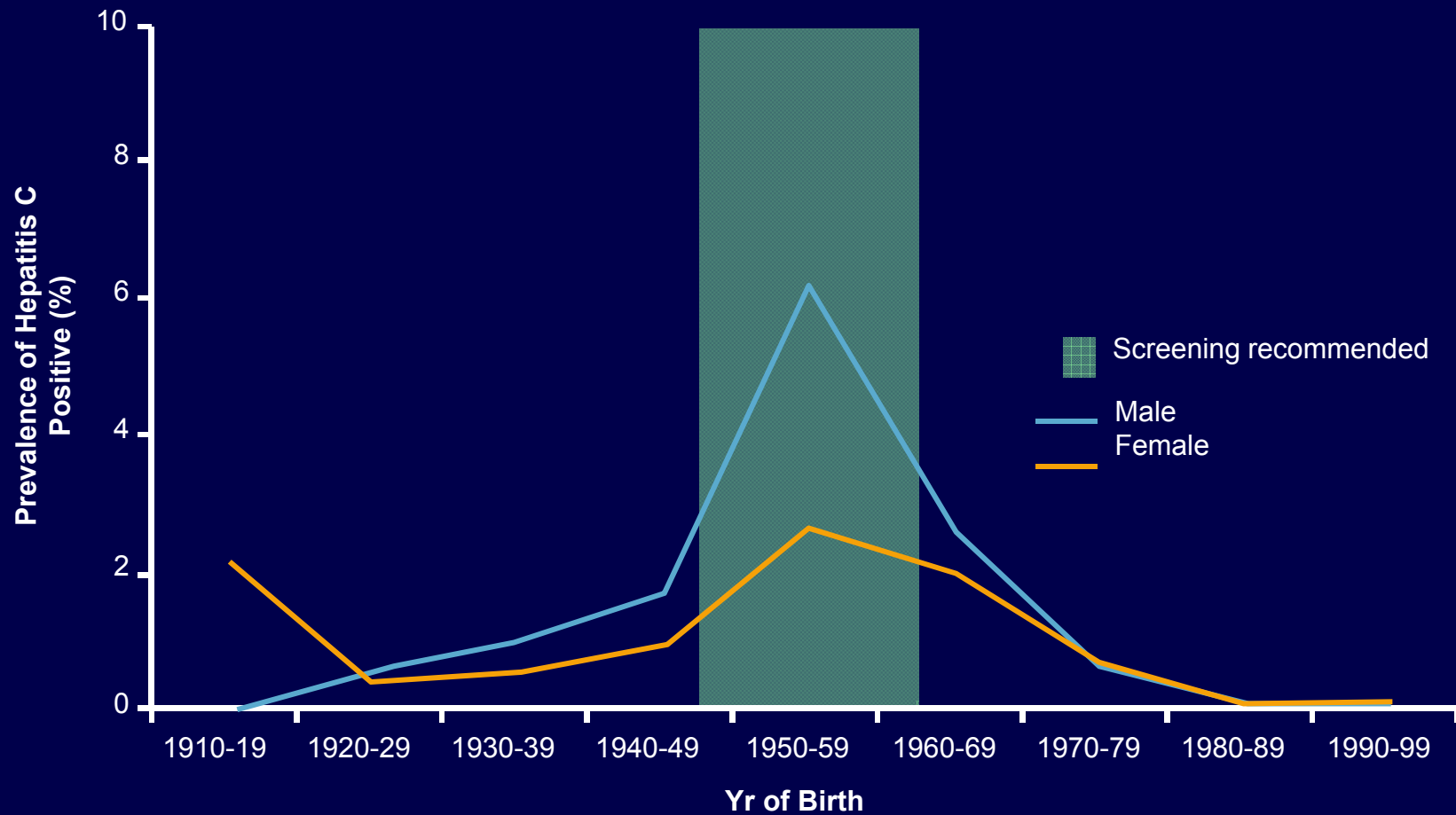

- **Χαρακτηριστικά**

- Νοικοκυρά
- Δεν πίνει, δεν καπνίζει
- Λίγο παχουλή
- Έκανε εξετάσεις και είναι «καλές»
- Στο υπερηχογράφημα έχει «λίπος στο συκώτι»
- Ανησυχεί και θέλει μια δεύτερη γνώμη

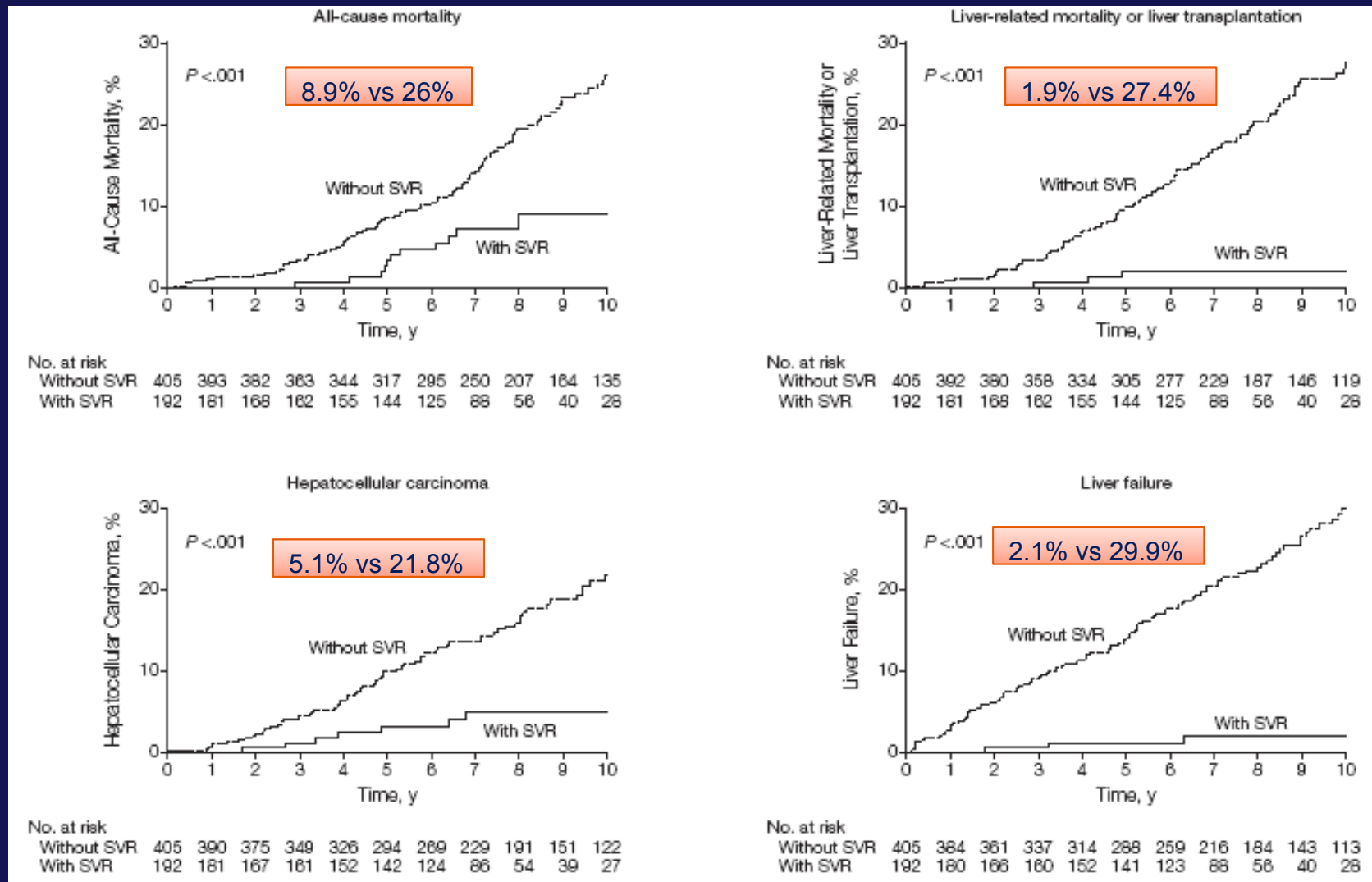
Θα ζητήσετε έλεγχο για ηπατίτιδα C;

Η συχνότητα της ηπατίτιδας C είναι αυξημένη στους Baby Boomers

Έκβαση των ασθενών με HCV κίρρωση μετά την επίτευξη SVR

Liver-Related νοσηρότητα και θνητότητα μετά το SVR

- Ο κίνδυνος ανάπτυξης ΗΚΚ παραμένει μετά την επίτευξη SVR
 - Cumulative incidence μετά το SVR
 - 5 χρόνια: 2.3% - 8.8%
 - 10 χρόνια: 3.1% - 11.1%
- Ο κίνδυνος ΗΚΚ μειώνεται αλλά δεν εξαλείφεται με την πάροδο του χρόνου
 - 50% των ΗΚΚ εμφανίσθηκαν ≥ 7 χρόνια μετά το SVR σε μια μελέτη
- Ο κίνδυνος ΗΚΚ σχετίζεται με πολλούς παράγοντες
- Κυριώτερος όλων: Σοβαρή ίνωση και κίρρωση

Παρακολούθηση μετά την επίτευξη SVR

F3 και F4 ασθενείς

US κάθε 6 μήνες για τον αποκλεισμό ΗΚΚ

Σύνοψη

- Περίπου 4 εκατομμύρια άτομα μολύνονται κάθε χρόνο με τον ιό της ηπατίτιδας C.
- Η οξεία προσβολή είναι κατά κανόνα ήπια και δεν διαγιγνώσκεται.
- Μόνο 1 στους 4 ασθενείς θα επιτύχει αυτόματη κάθαρση του ιού χωρίς θεραπεία.
- Η χρόνια ηπατίτιδα C αποτελεί σήμερα την κύρια αιτία σοβαρής ηπατικής νόσου, ΗΚΚ και θανάτου από ηπατοπάθεια στο Δυτικό κόσμο.
- Ο ιός της ηπατίτιδας C επιδρά αρνητικά σε πολλά συστήματα και επηρεάζει την συνολική ποιότητα ζωής.
- Η εξέλιξη της ίνωσης δεν είναι γραμμική και επηρεάζεται από παράγοντες του ξενιστή, του ιού και του περιβάλλοντος.
- Σήμερα, διαθέτουμε θεραπείες που μπορούν να επιτύχουν εκρίζωση του ιού σε όλους σχεδόν τους ασθενείς.
- Η ίαση της νόσου επιφέρει βελτίωση της επιβίωσης, μείωση της επίπτωσης ΗΚΚ και μείωση του αριθμού των ασθενών με HCV που εντάσσονται σε λίστα μεταμόσχευσης.
- Το screening παραμένει προβληματικό, ακόμα και σε χώρες με σοβαρά συστήματα υγείας.

